

Romanje grofiča Harolda

Byron je po mojem okusu eden izmed najboljših romantičnih piscev, njegove pesmi pa so vsaka zase mojstrovina. Napisal jih je veliko, a poleg *Romanja grofiča Harolda* je splošno znan le še njegov opus *Don Juan*. Poleg tega da je pisal odlične pesmi, je imel lord Byron tudi sam neverjetno raznoliko življenje, posejano z ljubezenskimi avanturami, ekscentrizmom in potovanji. Bil je znan po izpadih nasilja in naklonjenosti živalim, ki je presegala tisto do ljudi. Imel je psa Botswaina, ki mu je po smrti posvetil eno izmed svojih slavnejših pesmi. Sam je umrl v Grčiji med vojno, kjer je padel na strani Grkov v boju proti Turkom. Na koncu je bil vendarle pokopan v svoji domovini, poleg nagrobnika svojega psa, kjer oba ležita še danes. Četudi je bil za časa življenja obtožen raznolikih zločinov, vse od prešuštvojanja pa do incesta, so njegova dela vendarle visoko cenjena in mnogi jih imajo za največje bisere romantične poetike. Sama sem se odločila podrobneje pogledati *Romanje grofiča Harolda*, saj je krajše in s tem primernejše za obdelavo.

Gre za tipičen primer ek pripovedne poezije, saj v seriji štirih spevov opisuje razvoj, potovanja in končno smrt grofiča Harolda. Pesem vsebuje več značilnosti svoje zvrsti, poleg tega da je napisana v Spenserjevi kitici, ta pa je sestavljena iz osmih jambskih pentametrov, ki jim sledi en dvanajstzložni jambski verz. Vse kitice so napisane v ababbcbcc rimi, ki nam tekoče in v lepem jeziku predstavijo Byronovo mišljenje. Ker v berilih nismo imeli celotne pesnitve, temveč samo pet odlomkov, lahko povzamem le tiste nekaj vsebine, ki sem jo bila zmožna razbrati iz le-teh. Prvega je prevajalec poimenoval *Samota*, kajti v njem Byron opisuje svojo odtujenost od družbe in ljudi, ki ga obkrožajo, hkrati pa svoje počutje v naravi, ki se mu zdi toliko bližje kakor človeški dotik. V tem se že kažejo prve romantične prvine, saj je ton, v katerem Byron piše o svoji osamljenosti, nadvse pesimističen. Povest se nadaljuje v *Renskih gradovih*, kjer se njegov osebni ton porazgubi naproti opisovanju krvave zgodovine Francije, ki jo uporabi kakor izhodišče za opisovanje končnosti in neizbežnosti pozabe, ki jo s seboj prinese čas. Pripoveduje o zlagani zgodovini, ki jo piše zmagovalec, in na tisočere junake nenapisanih legend, ki jih je čas vzel v ničevost in neobstoj. V zadnji kitici, ki je povzeta pod *Renskimi gradovi* pa vendarle zaključí z nekoliko svetlejšim tonom, ko v zadnjih verzih pove, da narava vendar neizbežno izbriše sledove vsake krvave kaplje in da le spomin ostane živ, ko vse ostalo vzame čas. *Renskim gradovom* sledi *Morje*, v katerem pesnik nadaljuje svoj opis mogočnosti narave v primerjavi s šibkostjo človeka, katerega vsak dosežek je tako izbrisljiv, ko ga načne zob časa in narava. V drugi kitici *Morja* se Byron zopet posveti Haroldovi izpovedi ljubezni do morja, ki ga opisuje bolj kakor varno zavetje in nič kaj nevarnega sovraga, kakor ga dojemajo mnogi. Ko zaključí s tem veselím odlomkom, v katerem opisuje veselje do življenja, sledita še *Slovo* in *Testament*, zadnja dva odlomka, v katerih se takt pesmi zopet prevesi v tipično romantično vižo – pesimizem. V *Slovesu* se Byron dokončno poistoveti z glavnim likom grofiča Harolda, skozi katerega preko celotne pesnitve izraža svoje lastno mišljenje o svetu, ter z vrstico "Sveta jaz nisem ljubil in ne mene svet" pove, kako resnično prazen in sam se je počutil. Druga kitica *Slovesa* nam upanje zopet nekoliko povzdigne, saj Harold v njej pove, da verjame, da je v svetu še nekaj, za kar je vredno živeti, četudi sam tega ni našel, in da še obstajata dobrota in veselje. V tem upa polnem tonu povzame še *Testament*, s katerim Byron dokončno zaključí zgodbo in jo povede v za romantiko povsem neznačilen konec, saj se konča z relativno veselo in nič kaj duhamorno noto. V *Testamentu* namreč pove, da vendarle živeti ni zaman in da nekaj v človeku preživi vso muko in trpljenje in dočaka boljših dni. Čeravno konec ni kmalu zatem tudi Haroldova smrt nista ravno tipična za romantiko, pa delo v splošnem vsebuje veliko njenih prvin.

Najpomembnejša je morda pesimistična nota, ki jo skozi celotno pesnitev nosi s seboj skoraj vsaka kitica. Omembe vredna je seveda tudi strast, s katerimi Harold pripoveduje o svojih čustvih do sveta, ljudi in narave, kako čutno opisuje svoja zaznavanja, želje in pretekle dni, izginulo srečo in neizpolnjene sne. Harold je kakor glavna oseba še ena izmed pomembnih romantičnih prvin v delu,

Romanje grofiča Harolda

saj je inteligenten, intelektualno bolj razvit kakor ljudje, ki ga obkrožajo, hkrati pa naveličan življenja in nezmožen najti lastno srečo, kar so vse tipične značilnosti odvečnega človeka, junaka, ki se pogosto pojavlja v romantičnih delih. Harold se skozi celotno pesnitev razvija v svoji odločenosti in trdnosti mnenj, kar se kaže v strukturi, ki je vsaj mene spomnila na dramski trikotnik. Byron z mešanico izpovedi Haroldovih čustev do sveta in pripovedi o krajih, ki jih grofič opazuje z občudovanjem in spoštovanjem, ustvari nekakšen suspenz, ki ga gradi vse do vrha dramskega trikotnika; dveh kitic, ki sta v odlomku poimenovani *Slovo*. Tam namreč dokončno sledi prelom med pesimizmom in črnino, ki Haroldu sledi skozi celotno pesnitev, in priznanje, da je na svetu vendarle še nekaj dobrega, četudi sam tega v letih iskanja ni našel. O svojih potovanjih in iskanju nam v prvi osebi pripoveduje Harold. Pripoved kot celota je zgrajena sintetično, saj niti v berilu niti v kiticah, ki sem jih prebrala sama, nisem zasledila kakšnih izletov v preteklost. Po svoje sem tudi vesela, da se Byron ni odločil za kakšen analitični odsek, saj se mi zdi, da bi to pokvarilo ves trud, ki je bil vložen v to, da bi bralca popeljal do točke pričakovanja, ki jo doseže tik pred *Slovesom*.

Sicer delo vsebuje nekaj metafor, vendar pa mislim, da se pesnik v *Romanju grofiča Harolda* bolj zanaša na eleganco svojega jezika in spretnostjo, s katero se vsaka kitica nadaljuje v drugo in s katero bralca popelje do končne ideje svojega dela. Zdi se mi, da je Byron to delo uporabil kot nekakšen ventil, skozi katerega je v svet sprostil svoje misli in mnenja o tedanji družbi in življenju v splošnem. In čeprav mi ves pesimizem in črnogledje v ne ustrezata, pa pesnitev vsekakor ugaja v pesniškem pogledu, saj je kot celota resnična mojstrovina. Če odštejem lastna nagnjenja, je tudi vsebinsko zelo celovita in se odlično dopolnjuje s tehnično platjo pesmi.

Zaključila bom s tem, da mi je bilo delo preprosto všeč. Ideje, ki jih Byron predstavi, ne ustrezajo mojemu pogledu na življenje, a mi je s pesniškega vidika branje dela zelo ugajalo. Byron v mojih očeh še vedno ostaja eden izmed največjih mojstrov rime in v čast štejem vsakomur, ki je tako dobro prevedel njegove angleške izvirnike.